

ПРЭМ'ЕРА ДАКУМЕНТАЛЬНАГА ФІЛЬМА

“ПЕСНІ СТАРОЙ ЕЎРОПЫ – СТАРАЖЫТНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ ПЕСНІ”

**Поўнаметражны дакументальны фільм аб знікаючых культурных традыцыях
Беларусі.**

Рэжысёр – Воля Дземка.

Кантакт:

Воля Дземка, рэжысёр
belarusian.songs@gmail.com

Тэлефон: (+1) 206-659-7811

Гэта першы фільм пра беларускі фальклор, зроблены ў ЗША і менавіта для англамоўнага глядача. Яго імем стала тоеснасць: “Песні старой Еўропы – старажытныя беларускія народныя песні” (The Songs of Old Europe – Ancient Belarusian Folk Songs). Этнографы лічаць традыцыйныя спевы беларусаў найстаражытнейшымі на тэрыторыі Еўропы, якія дайшлі да нас ў нязменнай форме і выконваюцца дагэтуль. Беларусы валодаюць папросту непараўнальным культурным багаццем! Падчас толькі аднаго вяселля, якое магло доўжыцца два тыдні, пачынаючы ад сватання і сканчаючы святочным застоллем, выконвалася да пяцісот песень. На жаль, вельмі мала людзей нават у Беларусі ведаюць, наколькі старая і ўнікальная наша спеўная культура.

Рэжысёркай дакументальнай стужкі стала выпускніца сіэтлаўскага Інстытуту мастацтваў Воля Дземка. Аўтарка нарадзілася і жыла ў Мінску, шмат часу праводзіла ў палескай вёсцы з бабуляй і дзядулем, а ў 2003 г. пераехала ў ЗША. Воля закахалася ў народныя песні яшчэ на Радзіме, калі пачула выступ маладых дзяўчат з калектыву Guda, пасля чаго колькі год сама спявала ў складзе гурта. Нават у Сіэтле яна працягвае займацца спеўнай архаікай і з’яўляецца кіраўніком фальклорнага гурта VOLYA. Воля распавядае: “*Нашы песні – гэта, як піраміды для егіпцянаў, некаторыя з іх нават паходзяць з таго ж часу, але большасцю беларусаў успрымаюцца як нешта неппулярнае, ці “калгас”. Я веру, што гэта ўсё ад недахопу ведаў, для гэтага і здымала фільм, каб распавесці людзям усяго свету пра нашы песні”*.”

У 2011 г. Воля на кароткі час павярталася ў Беларусь са здымачным абсталяваннем і выехала ў этнаграфічную экспедыцыю па аддаленых вёсках – Тонеж, Слабада, Стадолічы, што на Гомельшчыне, Дзятлавічы на Брэстчыне. “*Бабулі былі вельмі радыя, што да іх прыехала рэжысёрка з Амерыкі, а калі даведваліся, што мае бабуля і дзядуля з вёскі Вялікі Малешаў, якая знаходзілася літаральна ў дваццаці кіламетрах ад іх вёскі, ганарыліся: “Наша дзяўчына!”*”, – згадвае Воля. – “*Вельмі хваляваліся, ці патрапяць яны ў фільм хаця б на пару секунд, ці пабачаць іх людзі з іншых краін. Ня так даўна я тэлефанавала ў вёску Дзятлавічы і даведалася, што за апошні год ажно два маіх спеўных анёла сышлі ўжо ў іншы свет.”*”

Так, асноўная тэма стужкі вельмі традыцыйная. Аднак у фільме вас уразяць анімацыйныя ўстаўкі і кампутарная графіка. Акрамя таго, вы пабачыце ўнікальныя архіўныя кадры з пачатку і канца ХХ ст., экспедыцыйныя хронікі 1990-х гг., а таксама эпізоды рыцарскіх баталій і турніраў, знятыя на фестывалях

сярэднявечнай культуры. Частка здымкаў ладзілася на Паўночным Захадзе Ціхаакіянскага ўзбярэжжа ЗША, там адмыслова шукаліся месцы, якія б нагадвалі беларускую прыроду. Эксклюзіўныя інтэрв’ю для стужкі далі такія адмыслоўцы, як этнамузыкалаг Тамара Варфаламеева, гісторык Сяргей Трацяк, музыкі Іван Кірчук і Алег Хаменка. І, канешне, песні: у саўндтрэк фільма ўвайшлі больш за сотню старажытных песень у выкананні аўтэнтчных спевакоў і такіх гуртоў, як Этна-трыя “Троіца”, Guda, Vuraj ды й інш.

Першы амерыканскі фільм пра беларускі фальклор можна лічыць народным. Яго падтрымалі ахвяраваннямі і канкрэтнымі справамі людзі з розных куткоў Беларусі і Амэрыкі. Рэжысёрка Воля Дземка таксама ўклала ў працу свае грошы, якія зарабіла, працуючы перакладчыкам на “Майкрасофце”. Яна правяла краўдфандынгавую кампанію, а для завяршэння мантажу мусіла яшчэ аформіць два ўласных крэдыты. “Колькі нам яшчэ гадоў засталася? Мабыць, 10, можа, 15, покуль сыдуць апошнія нашы бабулі, а разам з імі песні”, – мяркуе Воля. – “Гэты фільм, і ўвогуле гэты праект з такіх, якія робіш, таму што не рабіць немагчыма, а часу застаецца ўсё менш.”

Сайт фільма: belarusian-songs.com

Дакументальны фільм “Песні старой Еўропы – старажытныя беларускія народныя песні” створаны Воляй Дземкай, The Songs of Old Europe LLC, пры дадатковай фінансавай падтрымцы 156 асобных ахвяраванняў.

Кінагрупа

Рэжысёр і прадзюсар – Воля Дземка

*Здымкі – Воля Дземка, Джордан Свенсан, Аляксандр Алейнікаў,
Крыс Моўблі, Сара Мустэлін*

Анімацыя – Юлія Рудзіцкая

Кампутарная графіка – Анатоль Тадорскі

Рэжысёр і прадзюсар: Воля Дземка (Volya Dzemka)

Нарадзілася і вырасла ў Мінску, з 1998 па 2002 навучалася ў БДУ на хімічным факультэце. З 2003 г. жыве ў г. Сіэтле, ЗША. У 2010 скончыла Інстытут мастацтваў г. Сіэтла па спецыяльнасці “камерцыйны фатограф”, прымала ўдзел у шэрагу конкурсаў і выстаў. У 2011 г. вярнулася ў Інстытут мастацтваў на праграму бакалаўрыята “Стварэнне лічбавых фільмаў і відэавытворчасць”. Воля працавала прадзюсарам, рэжысёрам, асістэнтам рэжысёра і аператарам-пастаноўшчыкам ў шэрагу кароткаметражных фільмаў, рэкламных ролікаў і музыкальных кліпаў.

Аніматар: Юлія Рудзіцкая

Нарадзілася ў Мінску. Скончыла факультэт дызайна і візуальных камунікацый БДУ і Школу анімацыйнай рэжысуры “ШАР” (Масква). З 2003 г. працуе як рэжысёр і аніматар у розных жанрах ад музыкальнага відэа, сацыяльнай рэкламы да моўшн-дызайна, з асноўным фокусам на кароткаметражнай анімацыі.

Аўтарскія анімацыйныя фільмы Юліі Рудзіцкай дэманстраваліся на мностве міжнародных кіна- і анімацыйных фестываляў па ўсім свеце ад Партугаліі да Японіі і атрымалі шматлікія ўзнагароды. Юлія выкладала кампутарную графіку і анімацыю ў школе-студыі “ШАР” і выступала з майстар-класамі на розных міжнародных анімацыйных форумах. Зараз жыве і працуе ў Нью-Йорку.

Кінааператар: Джордан Свенсан (Jordan Swenson)

Джордан нарадзіўся і зараз працуе ў якасці кінааператара, займаецца мантажом і колеракарэкцыяй фільмаў і відэа у г. Сіэтле, ЗША. Пасля завяршэння сярэдняй школы Джордан паступіў на вайсковую службу, дзе ён правёў дзевяць гадоў і быў удзельнікам дзвюх баявых аперацый на Сярэднім Усходзе. Джордан атрымаў ступень бакалаўра ў Інстытуце мастацтваў г. Сіэтла па спецыяльнасці “Стварэнне лічбавых фільмаў і відэавытворчасць”. Ён працаваў над стварэннем рэкламных ролікаў, кароткаметражных фільмаў розных жанраў (баевікі, камедыя, драма, фільмы жахаў), музыкальных кліпаў, карпаратыўных відэа, кароткаметражных дакументальных і эксперыментальных фільмаў.

Кінааператар: Аляксандр Алейнікаў

Аляксандр нарадзіўся, жыве і зараз працуе ў Мінску. Скончыў тэатральны факультэт БДАМ па спецыяльнасці кінааператар, а таксама факультэт экранных мастацтваў па спецыяльнасці “рэжысура відэафільма”. З 2009 г. працаваў у якасці аператара і аператара-пастаноўшчыка ў серыялах, кароткаметражных фільмах, музыкальных кліпах, рэкламных роліках, а таксама над сваімі ўласнымі творчымі праектамі. Аляксандр атрымаў некалькі міжнародных прэмій і дыпламаў у Варшаве, Маскве і Рызе. З 2010 г. выкладае аператарскае мастацтва ў Мінскай школе-студыі Андрэя Палупанава, а таксама праводзіць майстар-класы па аператарскай працы для інвалідаў пры майстэрні сацыяльнага кіно. Прымаў удзел у стварэнні незалежнага конкурсу кароткаметражных фільмаў “Кінаспрынт”.

Кампутарная графіка: Анатоль Тадорскі

Анатоль нарадзіўся ў вёсцы Дзятлавічы Брэсцкай вобласці, скончыў Брэсцкі педагагічны ўніверсітэт. Зараз Анатоль працуе ў галіне кніжнай графікі, станковага жывапісу, сітадруку, мультыплікацыі і кампутарнай графікі. Удзельнік шэрагу выстаў. Жыве ў г. Брэсце.